

Tallak Tallaksen

Dåreidveien 9
4550 Farsund

Saksbehandler, innvalgstelefon

Hedda Lærum Starck, 37 01 75 88

Vedtak om tillatelse til tiltak i sjø ved Dåreid i Farsund kommune

---

Statsforvalteren i Agder gir Tallak Tallaksen tillatelse til tiltak i sjø ved gnr./bnr. 196/10 i Farsund kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad datert 08.11.2023, vedlegg til den og øvrig kommunikasjon i saken.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Tallak Tallaksen tillatelse til tiltak i sjø ved gnr./bnr. 196/10 i Farsund kommune. Vilkår til tillatelsen er vedlagt dette brevet.

Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Tallak Tallaksen skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 04.03.2024. Gebyret fastsettes til kr 22 900 (sats 7). Merk at gebyrsatsene har blitt justert etter utsendelsen av det ovennevnte brevet, og at det aktuelle gebyret derfor er noe høyere enn tidligere varslert.

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

2 Kort om bakgrunnen for saken

Omsøkte tiltak

Tallak Tallaksen har søkt Statsforvalteren i Agder om tillatelse til mudring og utfylling i sjø ved gnr./bnr. 196/10 i Farsund kommune. Bakgrunnen for søknaden er utvidelse av båt plass. Han søker om å mudre 120 m³ sediment ved bruk av grabbmudring fra land. Tiltaket vil berøre et sjøbunnsareal på 40 m². Tiltakshaver har også søkt om å fylle ut 40 m³ masser, bestående av stein og grus. Utfyllingen skal gjennomføres fra land og berører et sjøbunnsareal på 35 m².

Sedimentene i tiltaksområdet er forurensede

Det er tatt sedimentprøver i tiltaksområdet. Disse viser at sedimentene er forurenset i henhold til gjeldende klassifisering av tilstandsklasser for sediment, jf. Miljødirektoratets veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020». Det er påvist forurensning av en rekke polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAHer), deriblant antracen, pyren, benzo(a)antracen i tilstandsklasse (TK) III (moderat), samt benzo(b)fluoranten og indeno(123cd)pyren i TK IV (dårlig). I tillegg kan det foreligge forurensning av tributyltinn (TBT) i TK V (svært dårlig), men dette er usikkert ettersom deteksjonsgrensen i analysen for dette stoffet er høyere enn grenseverdien som benyttes i klassifiseringen.

Disponering av forurensede muddermasser på land behandles som egen søknad

Tiltakshaver har søkt om å benytte overskuddsmasser fra mudring på land. Ettersom sedimentene er forurenset, er det Miljødirektoratet som er rett myndighet til å behandle den delen av søknaden som omfatter slik disponering av masser. Denne delen av søknaden ble oversendt til Miljødirektoratet 06.03.2024. Vi presiserer at tiltakshaver må motta en eventuell tillatelse fra Miljødirektoratet før muddermasser kan disponeres lovlig på land som omsøkt.

Planstatus

Den 13.03.2024 uttalte Farsund kommune at de vurderte at vedlikeholdsmudring ikke var i strid med planen eller ville kreve dispensasjon, men at utfylling ikke var i tråd med arealformålet og ville kreve dispensasjon fra kommunedelplanen og byggeforbudet I 100-metersbeltet. Kommunen ga den 18.06.2024 med hjemmel i plan- og bygningsloven § 19-2 dispensasjon fra byggeforbudet etter plan- og bygningsloven § 1-8 og kommunedelplan for Herad-Spinds LNF områder med sikte på mudring og endring av båtstø, fradeling og bygging av båthus på eiendommen gnr./bnr. 196/10 i Farsund kommune. Vedtaket ble påklaget av Statsforvalteren den 10.07.2024. Farsund kommune behandlet klagen og fattet den 30.04.2025 nytt vedtak. I vedtaket er det bl.a. stilt krav om bruk av siltgardin ved graving i sjø. Det er videre stilt vilkår om at gravetiltak ikke skal utføres i perioden 1. september til 1. desember. Det kommer, slik vi forstår vedtaket, ikke tydelig frem om utfylling er omfattet av dispensasjonen.

2.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

2.2 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

3 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Tiltak som medfører bevegelse i sediment, påvirker det akvatiske miljøet på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. mengde og hvilke masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan tiltak gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av slike tiltak er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, samt endring og forringelse av habitat til vannorganismer. Dersom sedimentene er forurenset, kan også forurensning spres. Vi har vurdert det ovennevnte i det som følger.

3.1 Forurensningsfare ved mudring

Som nevnt i punkt 2 over, er sedimentene i tiltaksområdet forurenset. Vi vurderer på bakgrunn av dette at det er sannsynlig at mudring vil medføre fare for forurensning.

Sedimentene i tiltaksområdet består av 9% silt og ellers hovedsakelig sand. Silt er relativt små partikler (opp til 0,063 mm i størrelse) som lett virvles opp i vannmassene, mens sandpartikler er større (>0,063 mm) og er dermed vanskeligere å virvle opp. Statsforvalteren vurderer at det sannsynligvis kan forekomme noe oppvirvling av sedimentpartikler under den omsøkte mudringen, men at partiklene for det meste vil sedimentere raskt.

Mange miljøgifter er hydrofobe og binder seg til silt, leire og organisk materiale (partikkelbunden forurensning). Dersom sediment blir forstyrret f.eks. som følge av tiltak i sediment, kan slike partikler lett virvles opp. Oppvirvling kan medføre frigjøring av miljøgifter som dermed kan bli mer biotilgjengelige for vannlevende organismer. Spredning av partikler kan også ha negative effekter på organismer ved å endre lysforholdene i vannet. Selv om andelen silt i sedimentene er relativt lav, vurderer vi at det er viktig å begrense spredning av forurensete partikler i størst mulig grad av hensyn til naturverdiene i omkringliggende områder, jf. punkt 3.5.1 nedenfor.

Vi stiller derfor vilkår om bruk av siltgardin under gjennomføring av tiltaket, jf. vilkår 3.1. Vi vurderer at det i dette tilfellet ikke er nødvendig å overvåke partikkelinnhold i vannmassene ved hjelp av turbiditetsmålinger, men stiller vilkår om visuell kontroll av partikkelinnhold og fotodokumentasjon på dette, jf. vilkår 3.2. Vi vurderer at vilkårene om siltgardin og visuell kontroll ikke er urimelige grunnet påvist forurensning i sedimentene.

3.2 Forurensningsfare under utfylling

3.2.1 Spredning av partikler fra utfyllingsmasser

Både «stein og grus» og «natursteinsmur» nevnes i avsnittet om utfylling i søknadsskjemaet, og det kommer derfor ikke tydelig frem hva slags masser som skal benyttes. Pukk og sprengstein brukes ofte til utfylling og kan inneholde finstoff fra sprengningsarbeid. Tilførsel av finstoff i vannmassene kan føre til nedslamming av nærliggende områder. Vi vurderer at det er sannsynlig at det kan oppstå spredning av partikler dersom det skal fylles ut med sprengstein eller pukk. Siltgardin, eller andre spredningsbegrensende tiltak med tilsvarende effekt, vil etter vår vurdering hindre at finmateriale fra sprengstein/pukk spres utenfor tiltaksområdet, jf. vilkår 3.1.

Partikler fra sprengstein og pukk kan ha et høyere skadepotensial for marint liv enn naturlige partikler fordi de er skarpere og kan føre til mekaniske skader på vannlevende organismer, særlig på gjellelev hos fisk og filtrerende bunndyr og dyreplankton. Vi stiller vilkår om at tiltakshaver skal vurdere massenes egnethet med hensyn til innhold av helse- og miljøfarlige stoffer og forringelse av vannmiljøet, jf. vilkår 5.2. Det skal ikke brukes stein med fare for innhold av syredannende bergarter.

3.2.2 Spredning av nitrogenforbindelser fra utfyllingsmasser

Sprengstein og pukk kan inneholde rester av nitrogenforbindelser fra sprengning, noe som kan føre til utlekking av nitrogen. Tilførsel av nitrogen kan gi eutrofieringseffekter (økt mengde av planteplankton og alger). I det aktuelle tilfellet vurderer vi at konsentrasjonen av nitrogenforbindelser forventes å fortynnes raskt. Det er derfor lite sannsynlig at den omsøkte utfyllingen kan føre til overgjødning.

3.2.3 Spredning av plast fra utfyllingsmasser

En annen problemstilling knyttet til bruk av sprengstein/pukk til utfylling, er plast i utfyllingsmasser. Plast brytes i liten grad ned i miljøet, men fragmenteres over tid til små partikler. Vannlevende organismer og fugler kan forveksle plast med mat. Det er derfor viktig at sprengstein som fylles ut i vann, inneholder minst mulig plast. Vi stiller vilkår om at tennledninger, plastikk og annet ikke-naturlig materiale skal fjernes fra utfyllingsmassene så langt det lar seg praktisk gjøre, jf. vilkår 5.3. Vi vurderer at vilkåret ikke er urimelig og er i samsvar med Miljødirektoratets anbefalinger¹.

3.3 Støy under arbeidene

Anleggsarbeider som graving og utfylling kan generere støy over og under vannoverflaten. Det er kjent at støy fra anleggsarbeider i vann kan påvirke akvatiske organismer, deres viktige biologiske funksjoner og forårsake stress. Det er stor variasjon blant arter når det gjelder påkjenninger fra trykkbølger. Reaksjoner avhenger av følsomhet for lyd hos den enkelte art og livsstadier. Grunnet tiltakenes størrelse, vurderer vi at de planlagte arbeidene vil være lite støyende.

---

¹ Miljødirektoratet sitt faktaark M-1085 | 2018 «Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø»

3.4 Håndtering av overskuddsmasser

3.4.1 Avvanning av overskuddsmasser fra mudring

Ifølge søknaden skal det mudres 120 m³ sediment. Etter at massene er tatt opp, er det ofte behov for å avvanne overskuddsmassene fra mudring før de disponeres videre. Vi stiller vilkår om at avvanningen skal gjennomføres på en måte som begrenser avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder i størst mulig grad, jf. vilkår 4.3. Overskuddsvannet fra avvanningen kan ledes tilbake til resipient innenfor tiltaksområdet på innsiden av siltgardin.

3.4.2 Disponering av overskuddsmassene fra mudring

Overskuddsmasser fra mudring er i dette tilfellet å anse som næringsavfall, jf. § 27a annet ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd skal næringsavfall som hovedregel leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjenbrukes. Ettersom massene er forurenset, stiller vi vilkår om at massene leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. vilkår 4.2.

Som nevnt i punkt 2, er søknaden om disponering av forurensete muddermasser på land oversendt til Miljødirektoratet. Vi presiserer at tiltakshaver må motta tillatelse fra Miljødirektoratet før muddermassene kan disponeres lovlig på land. Eventuell disponering av muddermasser på land må også avklares med Farsund kommune etter plan- og bygningsloven.

3.5 Naturverdier og naturmangfoldloven

3.5.1 Naturverdier i tiltaksområdet

Statsforvalteren har bl.a. lagt følgende databaser til grunn for vurderingen: Naturbase, Artskart og Vann-nett. Ut fra det ovennevnte anser vi at kravet til kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig ivaretatt.

I Miljødirektoratets kartløsning Naturbase er fuglearten grønnfink (sårbar) registrert som næringssøkene innenfor tiltaksområdet. Ettersom arbeidene hovedsakelig vil påvirke miljøet under vann, anser vi at de ikke vil ha betydning for denne arten.

Det er ellers registrert sjøørret i Dårøybekken som har utløp like ved tiltaksområdet. Ifølge brev fra Farsund kommune datert 30.04.2025, har tiltakshaver engasjert Grimsby naturtjenester for å utarbeide en konsekvensanalyse og verdivurdering av naturmangfoldet i området. I rapporten fra Grimsby naturtjenester står det blant annet at Dårøybekken er en viktig bekk for sjøørret, og at aktiviteter i forbindelse med tiltaket kan medføre midlertidige miljøbelastninger i form av forringelse av vannkvaliteten som følge av partikkelspredning. De foreslår at det iverksettes de avbøtende- og skadereduserende tiltak som er nødvendige for å hindre at den lokale sjøørretbestanden blir vesentlig belastet. Vi vurderer at en siltgardin som omslutter tiltaksområdet vil beskytte bekkeutløpet fra partikkelspredning, jf. vilkår 3.1.

3.5.2 Naturmangfoldloven

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Når det gjelder effekter av påvirkningen, er miljøkonsekvenser av tiltak i sediment godt kjent gjennom erfaringer fra lignende prosjekter. Det finnes også omfattende forskning på effekter av miljøgifter på det akvatiske miljø. På bakgrunn av dette legger vi mindre vekt på føre-var-prinsippet som skal legges til grunn for håndtering av usikkerhet knyttet til et tiltaks miljøkonsekvenser, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakets påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. De omsøkte tiltakene er relativt små engangstiltak. Vi vurderer derfor at det ikke er sannsynlig at tiltakene, utført i henhold til vilkår i tillatelsen, vil gjøre uopprettelig skade på naturmangfoldet. Vi forventer at tiltakene kan medføre kortvarig forringelse av vannmassene lokalt og noe lokal påvirkning på naturmangfoldet. Det må påvises aktsomhet med hensyn til ukjente miljøproblemer i området.

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Vilkår om siltgardin er et eksempel på dette. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

3.6 Tidsrom for gjennomføring

Som hovedregel er tiltak i sjø og vassdrag ikke tillatt i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. I enkelte tilfeller kan det være aktuelt å ytterligere innskrenke tidsperioden.

Farsund kommune har i brev av 30.04.2025 stilt vilkår om at det ikke skal gjennomføres tiltak i tidsperioden 1. september til 1. desember for å unngå gyteperioden for sjøørret. Naturseksjonen hos Statsforvalteren har også frarådet tiltak i dette tidsrommet av hensyn til oppvandring av fisk.

Ifølge søknaden vil det ta ca. 14 dager å gjennomføre de planlagte tiltakene. De overnevnte tidsbegrensningene etterlater et tidsrom mellom 1. desember til 15. mai der tiltak kan gjennomføres. Vi vurderer at dette burde være tilstrekkelig med tanke på den estimerte anleggsperioden. I det aktuelle tilfellet fraviker vi ikke hovedregelen. I tillegg vurderer vi at det er viktig å ta hensyn til gyteperioden for sjøørret, i tråd med vedtaket fra Farsund kommune av 30.04.2025. I samsvar med det ovennevnte stiller vi vilkår om at tiltaket ikke skal gjennomføres mellom 15. mai og 1. desember, jf. vilkår 2.5.

3.7 Vannforskriften

Tiltaksområdet berører vannforekomsten Lyngdalsfjord-indre (ID: 0201010900-C). I Vann-nett er denne vannforekomsten registrert med «dårlig» økologisk og kjemisk tilstand. De omsøkte tiltakene berører kun en begrenset del av vannforekomsten. Statsforvalteren mener derfor at det er rimelig å anta at tiltakene ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomstene i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt vannforekomstene når miljømålene eller ikke, jf. vannforskriften § 4, forutsatt at tillatelsens vilkår overholdes. Vi vurderer derfor at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse i det aktuelle tilfellet.

3.8 Konklusjon

De omsøkte tiltakene er engangstiltak av begrenset varighet og omfang. Vi har stilt vilkår til gjennomføringen for å minimere negative konsekvenser av tiltakene. Etter en samlet vurdering finner Statsforvalteren grunnlag for å gi tillatelse til tiltakene på visse vilkår. Forutsatt at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene, mener vi at tiltakene ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger for naturmangfoldet og forringelse av vannforekomsten. I denne sammenheng

viser vi særlig til vilkår om siltgardin. Vi vurderer at vilkårene ikke er urimelige og er i samsvar med FNs bærekraftsmål 14 *Livet i havet* delmål 14.2 som handler om blant annet å beskytte økosystemene i havet og langs kysten for å unngå betydelige skadevirkninger. I tillegg er det etter vårt syn viktig å hindre spredning av forurensning. Vi viser i den sammenheng til delmål 14.1 under samme FNs bærekraftsmål om å forhindre og i betydelig grad redusere alle former for havforurensning. Vilråene er etter vår vurdering også i samsvar med naturmangfoldlovens prinsipper.

4 Saksgang

4.1 Høringsuttalelser

Statsforvalteren sendte den 04.03.2024 søknaden på høring til aktuelle myndigheter og berørte parter. Vi har mottatt innspill fra fire myndigheter som er oppsummert under.

Norsk maritimt museum, 06.03.2024

Norsk maritimt museum skrev at det er ikke registrert kulturminner under vann i området. De vurderer potensialet for funn av kulturminner som begrenset, men gjør likevel oppmerksom på meldeplikten ved funn av kulturminner. Dersom det under arbeider i sjøen oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet (for eksempel vrakdeler, keramikk, bearbeidet flint, glass, kritt Piper eller annet), må arbeidene straks stanses og museet varsles, jf. kml § 14 tredje ledd. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt.

Farsund kommune, 13.03.2024, 10.04.2024 og 30.04.2025

Farsund kommune skrev 13.03.2024 at de ikke anser at vedlikeholdsmudring er i strid med planen eller vil kreve dispensasjon. Utfylling som skissert er ikke i tråd med arealformålet og vil kreve dispensasjon fra kommunedelplanen og byggeforbudet i 100-metersbeltet.

I uttalelse av 10.04.2024 skrev Farsund kommune at området i kommuneplanen er utlagt som landbruks-, natur- og friluftsområde hvor det er byggeforbud med unntak for stedbunden næring. Sjøområdet utenfor er i kommuneplanen utlagt som bruk av vern av sjø og vassdrag med underformål ferdsel, fiske, natur og friluftsområder. De skrev at tiltaket vil kreve dispensasjon fra byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen og fra byggeforbud i kommuneplanen.

I brev datert 30.04.2025 skrev Farsund kommune at det med hjemmel i PBL § 19-2 gis dispensasjon fra byggeforbudet etter PBL § 1-8 og kommunedelplan for Herad-Spinds LNF områder med sikte på mudring og endring av båtstø, fradeling og bygging av båthus på eiendommen gnr./bnr. 196/ 10.

Kystverket, 18.03.2024

Kystverket hadde ingen vesentlige merknader til Statsforvalterens behandling av søknaden etter forurensningsloven.

Fiskeridirektoratet, 08.04.2024

Fiskeridirektoratet skrev at det marine miljø er sårbart for utbygginger i strandsonen og særlig utsatt for menneskelig aktivitet. Summen av mange små inngrep medfører et sterkt samlet press på produktive gruntvannsområder. Forskningen har også advart mot en «bit-for-bit» nedbygging av kystsonen og nære sjøområder uten noen helhetlig plan og uten kunnskapsgrunnlag om samlede

konsekvenser. Ideelt sett bør man innhente mer kunnskap om mulige ålegrasforekomster og annet biologisk mangfold når man vurderer tillatelse til mudring og utfylling i sjø. De skrev videre at Statsforvalteren i Agder ikke burde vurdere tillatelse til mudring og utfylling før Farsund kommune har planavklart tiltaket, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. De ba om tilbakemelding fra Farsund kommune på om man anser aktuelle tiltak å være avhengig av dispensasjon, jf. pbl kap. 19.

Fiskeridirektoratet ba generelt om at tiltak må gjennomføres så skånsomt som mulig, slik at det omkringliggende marine miljø påvirkes i så liten negativ grad som mulig. Ved utfylling i sjø må utfyllingsmasser være rene, og det må gjøres tiltak for å forhindre eventuell spredning av plastfibre, miljøgifter og fremmede arter. Det må videre stilles tilstrekkelige vilkår om avbøtende tiltak for å unngå partikkelspredning, nedslamming og forurensning. De skrev at kontaminerte masser må deponeres på godkjent sted på land. Større og inngripende arbeider bør ideelt sett foregå i høst- og vinterhalvåret, når livet i sjøen er mest i ro og sannsynligheten for å gjøre skade på naturmiljøet er minst.

5 Endring og omgjøring

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført. Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake med hjemmel i forurensningsloven § 18.

6 Ansvarsforhold og behandling av andre myndigheter

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver er ansvarlig for at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra ansvaret for innhenting av tillatelse etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. I denne forbindelse minner vi om at det kan være behov for å avklare om dispensasjonen fra Farsund kommune etter plan- og bygningsloven også gjelder utfylling. Vi minner for øvrig om meldeplikten til Norsk maritimt museum ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidene.

Tiltakshaver er selv ansvarlig når det gjelder andre brukerinteresser som kan bli berørt. Vi forutsetter at privatrettslige forhold er avgjort før tiltakene finner sted. Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. §§ 10 og 17 i forurensningsloven.

7 Klagerett

Tallak Tallaksen og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket om tillatelse og på saksbehandlingsgebyret (gebyrsatsen). En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke

endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme frem.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon forurensning

Hedda Lærum Starck
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1: Vilkår til tillatelsen
- 2 Vedlegg 2: Faktaark om plast i utfyllingsmasser
- 3 Vedlegg 3: Rapport skjema

Kopi til:

FARSUND KOMMUNE	Postboks 100	4552	FARSUND
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV	c/o DNT Sør Gyldenløves	4611	KRISTIANSAND
AGDER	gate 2		S
Kjerstin Gilje	Havsuleveien 15	4057	Tananger
Terje Malde	Havsuleveien 15	4057	Tananger
Egil Willumsen	Dåreidveien 88	4550	Farsund
Tor Arve Åtland	Dåreidveien 45	4550	Farsund
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM

Vilkår til tillatelse til mudring og utfylling ved gnr./bnr. 96/10 i Farsund kommune

1. Tillatelsens ramme og varighet

- 1.1. Det kan mudres 120 m³ sediment over et sjøbunnsareal på 40 m². *
- 1.2. Det kan fylles ut 40 m³ masser over et sjøbunnsareal på 35 m².*
- 1.3. Tillatelsen gjelder i to år fra og med vedtaksdato.

* Tiltakene skal gjennomføres innenfor arealet avgrenset på kart vedlagt søknaden datert 08.11.2023. Tiltakshaver må kunne dokumentere dette i sluttrapporten.

2. Generelle vilkår

- 2.1. Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene i sjø, om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltaket er avsluttet.
- 2.2. Minimum én uke før tiltakene iverksettes skal tiltakshaver gi beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart og hvem som er ansvarlig entreprenør. Oppstartsmelding sendes på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no. Merk oversendelsen med saksnummer 2023/10708. Tiltakshaver skal også varsle Statsforvalteren når arbeidene er avsluttet.

Statsforvalteren kan føre tilsyn under arbeidene.
- 2.3. Arbeidene skal utføres så skånsomt som mulig, og på en slik måte at arbeidene i minst mulig grad medfører partikkelspredning og volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltakene kan berøre miljøet negativt.
- 2.4. Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4
- 2.5. Tiltakene skal ikke gjennomføres i perioden fra 15. mai til 1. desember.

3. Avbøtende tiltak

- 3.1. Siltgardin skal brukes under gjennomføring av tiltakene.

Siltgardinen skal omslutte hele tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon. Siltgardinen må ikke fjernes før arbeidene er avsluttet, og visuell kontroll viser at det ikke er synlig partikkelforurensning på innsiden av siltgardinen.

Siltgardinen skal fjernes slik at partikler som har festet seg til den under arbeidene, ikke løsner og spres i vannmassene. Etter at arbeidene er avsluttet, skal siltgardinen bringes til lovlig avfallsanlegg.

- 3.2. Det skal utføres visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdet. Kontrollen skal gjennomføres før arbeidene starter samt under arbeidene. Kontrollen skal gjennomføres med jevne mellomrom og loggføres. Ved synlig partikkelspredning må arbeidet stanses og avbøtende tiltak iverksettes.

Det skal tas bilder under tiltaksgjennomføring for å dokumentere partikkelkontroll. Fotodokumentasjon på partikkelkontroll skal legges ved sluttrapporten, jf. vilkår 6.

- 3.3. Arbeidene i sjø skal utføres skånsomt og på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltaket kan berøre miljøet negativt.

4. Mudring

- 4.1. Mengden mudrede masser og tidspunkt for mudring skal loggføres. Loggen skal legges ved i sluttrapporten.
- 4.2. Eventuelle overskuddsmasser fra graving/mudring skal leveres til lovlig avfallsanlegg. Kopi av kvitteringen på levert avfall skal legges ved sluttrapporten.

Eventuell disponering av muddermasser på land trenger tillatelse fra Miljødirektoratet.

- 4.3. Eventuell avvanning av overskuddsmasser skal foregå slik at avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder begrenses i størst mulig grad.

Eventuelt overskuddsvann fra avvanningen kan ledes tilbake til resipient innenfor tiltaksområdet på innsiden av siltgardin.

5. Utfylling

- 5.1. Mengden og typen utfylte masser, tidspunkt for utfylling samt utfyllingssted skal loggføres. Loggen skal legges ved i sluttrapporten.
- 5.2. Tiltakshaver skal vurdere utfyllingsmassenes egnethet mht. innhold av helse- og miljøfarlige stoffer og potensiale for forringelse av vannmiljøet. Sprengstein/pukk som kan eller vil medføre nevneverdige skader eller ulemper for vannmiljøet, skal ikke benyttes. Det skal ikke brukes stein med fare for innhold av syredannende bergarter. Massenes kvalitet må kunne dokumenteres.
- 5.3. Tennledninger, plastikk og annet ikke-naturlig materiale skal så langt det praktisk lar seg gjøre, fjernes før utfyllingen. Det skal iverksettes tiltak for å hindre spredning av plast etter utfylling.

Når utfyllingstiltaket er gjennomført, skal området i nærhet av fyllingsfot undersøkes for plastavfall. Plast som ikke har fulgt med sprengssteinsmassene, skal fjernes fra tiltaksområdet. Det skal også undersøkes om plastavfall flyter på vannoverflaten. Flytende plast skal samles opp. Alt oppsamlet plastavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg.

6. Sluttrapport

- 6.1. Statsforvalteren skal ha sluttrapport om arbeidene som er utført, innen to måneder etter at tiltakene er avsluttet. Rapporten skal dokumentere at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Rapportskjema er vedlagt.